

РЕШЕНИЕ

№ 2907

гр. София, 29.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 83 състав,
в публично заседание на 20.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Милева

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **10414** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 8, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места (Наредбата).

Образувано е по жалба на Б. К. И. Г. срещу заповед № РИЛ24-РД09-306/20.09.2024 г. на кмета на район „И.“ – Столична община (СО), с която на жалбоподателя е отказано изплащането на средства за компенсиране на допустимите разходи, пряко свързани с обучаване и възпитание на дъщеря ѝ С. Л. Г. в частна детска ясла за периода месец юли-август 2024 г.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспорената заповед като издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с неговата цел. Твърди се, че детето С. Л. Г. е участвала в класиране в ИСОДЗ за прием в детска ясла за учебната 2023-2024 г. На три от класиранията, детето не е прието, поради което е сключен договор за посещение на частна детска градина, считано от 01.09.2023 г. Сочи, че в класиране от дата 10.05.2024 г. дъщеря ѝ е класирана за прием в Общинска детска градина 153 „Света Троица“ за учебната 2024-2025 г. Детето не е записано, тъй като градината не разполага с яслена група и същото може да започне посещението ѝ едва на 15.09.2024 г. С оглед на което се навеждат аргументи, че приемът на детето от

10.05.2024 г. е за първа градинска група, а не за ясла и е за период различен от този, за който е направено искането за изплащане на компенсация. Моли се за отмяна на заповедта, като се даде указание на кмета на район „И.“ да изплати исканата компенсация за месец юли-август 2024 г., ведно със законната лихва за забава, считано от датата на издаване на акта – 20.09.2024 г.

Жалбоподателят, в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител поддържа изложеното в жалбата. Претендира разноски по делото.

Ответникът – кметът на район „И.“ – СО, в съдебно заседание, чрез юриск. Я., твърди че в случая не са налице предпоставките за компенсиране на разходите, поради което и моли, жалбата да се отхвърли. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

От доказателствата по делото се установява, че детето С. Л. Г. е участвала в класиране в ИСОДЗ за прием в детска ясла за учебната 2023-2024 г. На класирането с обявени резултати на 12.05.2023 г., 26.05.2023 г. и 09.06.2023 г. детето не е прието поради липса на свободни места.

На 25.07.2023 г. е сключен договор с Частна детска градина „В.“ за прием на детето в яслена група, считано от 01.09.2023 г. до 31.08.2024 г. с присъствено време на детето от 01.10.2023 г. до 30.06.2024 г. Заплатена е и таксата за обучение, която е в размер на 9 311,70 лева.

На 10.05.2024 г., С. Г. е класирана в ДГ №153 „Света Троица“. Със Заявление до директора на ДГ №153 „Света Троица“, Л. Г., баща на С. е заявил отказ от записване на детето за учебната 2024-2025 г. в детската градина.

На 12.08.2024 г. Б. Г. е подала заявление за изплащане на компенсация за извършени разходи за обучение на дъщеря ѝ в ЧДГ за периода 01.07.2024 г. – 31.08.2024 г. Към искането е приложен договор за ясла и фактура за заплатена годишна такса.

Искането е разгледано от комисия, назначена със заповед № РИЛ24-РД91-2 от 15.01.2024 г. на кмета на район „И.“, СО. Установено е, че детето е прието в ДГ „№153, но не е записано – отказ по желание на родител. На това основание е издадена заповед № № РИЛ24-РД09-306 от 20.09.2024 г. на кмета на район „И.“, в която е обективизиран отказ, тъй като не са налице основанията за изплащане на компенсации за посочения в искането период от юли-август месец 2024 г., поради липса на правно основание.

Тези обстоятелства не са спорни между страните, а и се установяват от приетите по делото писмени доказателства. Сред тях са 2 броя заявления от Л. Г., баща на С., с които същият е заявил отказ от записване на детето за учебната 2024-2025 г. в ДГ 153 „Света Троица“. Представен е и доклад от директора на ДГ № 153 „Света Троица“ [населено място], от който се установява, че детската градина не разполага с яслени групи и учебната 2024/2025 г., за която е класирана С. Г. започва на 15.09.2024 г.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Приложимата в случая е Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане, възпитание и обучение на децата, които не са приети в общински детски ясли или яслени групи в общински или държавни детски градини поради липса на свободни места. (В сила от 27.10.2023 г., приета с ПМС № 206 от 23.10.2023 г., Обн. ДВ. бр.90 от 27 октомври 2023г.)

Предмет на оспорване в настоящото производство е издаден от кмета на район „И.“ СО, отказ за компенсиране на разходите свързани с обучение на дете, който акт на основание чл. 7, ал. 4 от Наредбата, подлежи на обжалване по реда на АПК. Правомощията на кметовете на райони в Столична община да издават актове по Наредбата, са им изрично делегирани с приложената по делото Заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г. на кмета на Столична община. В Наредбата като специален подзаконов нормативен акт не е изключено изрично приложението на общите правила относно организацията на работата на органите на местно самоуправление, а и не е необходимо изрично да бъде предвидена възможност за делегиране (възлагане) на правомощия от кмета на общината на кметовете на кметства и райони поради регламентацията на този правен институт в общия закон (ЗМСМА) по отношение на всички функции на кмета на общината като различен от обикновеното упълномощаване на длъжностно лице да изпълни конкретно правомощие вместо органа на власт. В тази връзка, по силата на чл. 44, ал. 1, т. 9 от ЗМСМА със Заповед № СОА24-РД09-455/05.01.2024 г. валидно са възложени правомощия на кметовете на райони, да издават актовете по Наредбата.

С оглед изложеното, оспорената Заповед № РИЛ24-РД09-306/20.09.2024 г. е издадена от компетентен орган, в съответствие със законоустановените изисквания за форма и мотивираност на административния акт, като съдържа фактическите и правни основания за издаването ѝ, както и ясна разпоредителна част, съответстваща на изложените мотиви. Спазени са административнопроцесуалните правила при издаването ѝ, като същата се основава на извършена по реда на чл. 9, ал. 1 от Наредбата проверка от общинската администрация.

По отношение съответствието на административния акт с материалния закон, съдът взе предвид следното:

Съгласно чл. 4 от Наредбата, на компенсиране със средства от държавния бюджет, подлежат направените от родителите по чл. 3 разходи, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими разходи, които подлежат на компенсиране, съгласно, ал. 2, т. 1 са разходите за заплащане на такси по договори за отглеждане, възпитание и обучение, сключени с частна детска ясла или с частна детска градина с яслена група. Разходите за заплащане на такси по договори за обучение по чл. 4, ал. 2, т. 1, сключени с частна детска градина или частно училище, се удостоверяват с договор за отглеждане, възпитание и обучение между родителя и частната детска ясла или частната детска градина с яслена група и платежен документ за извършено плащане на таксата за отглеждане, възпитание и обучение за съответния месец - фактура и платежно нареждане или фискален бон.

Според чл. 8 от Наредбата за изплащане на компенсации родителите по чл. 7, ал. 3 подават искане в общината по настоящия адрес на детето. Заявлението се подава в срок до 5-о число на месеца, следващ месеца, за който се иска компенсиране. Според чл. 9 от Наредбата общината проверява дали са налице изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 1, 2 и 3, извършва проверка на подадените документи за изпълнение на изискванията на чл. 3, ал. 1, т. 4 и 5 и на чл. 5 и 6 и на допустимостта на разходите. Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния месец или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи.

По делото не е спорно, а и от писмените доказателства се установява, че подаденото заявление за компенсиране на разходите е редовно, като към него са представени

изискуемите доказателства, удостоверяващи реалното извършване на разходите за обучение. Спорен по делото е въпросът, налици ли е условието по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Наредбата. Съгласно посочената разпоредба, родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, по ред, определен от съответната община, и същото не е прието поради липса на свободни места. В настоящия случай, категорично се установи по делото, че детето е прието в ДГ № 153 „Света Троица“ на 10.05.2024 г., но не е записано, тъй като има подаден писмен отказ от родител на детето на 22.05.2024 г.

В този смисъл, доводите, изложени в жалбата, защо детето не е записано в детското заведение са неотнормими към спора. Учебната година започва на 15 септември- арг. от чл. 7 от Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община. Съгласно чл. 56 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), предучилищното образование се осъществява от детските градини. Детската градина е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование (чл. 24, ал. 1 от ЗПУО). Възможностите за прием, отглеждане, възпитание, социализация и обучение и деца на двегодишна възраст (чл. 24, ал. 2 от ЗПУО) и за отглеждане на деца от 10-месечна до тригодишна възраст при евентуално разкрита яслена група (чл. 24, ал. 3 от ЗПУО) могат да се осъществяват само в рамките на институцията детска градина. Следователно, постъпването и преместването в детска градина (със или без яслена група) като фактическо действие (чл. 57 от ЗПУО), не може да се извърши без детето да е прието в съответната институция (детска градина) и да е записано в същата, като условията и редът за записване, отписване и преместване в общинските детски градини се определят с наредба на общинския съвет (чл. 59, ал. 1 от ЗПУО).

За конкретния казус приложима е Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община (приета от СОС с Решение № 121 по Протокол № 71 от 23.02.2023 г., в сила от 2.03.2023 г.). В тази наредба - Раздел II ясно са разграничени процедурите за прием –регистрация и кандидатстване, обявяване на свободни места, класиране, записване, преместване и отписване.

Както се отбеляза по-горе, записано може да бъде всяко дете, което е прието в общинските самостоятелни детски ясли (СДЯ), общинските детски градини (ДГ) и в подготвителните групи (ПГ) в общинските училища на територията на Столична община. Дали в съответната общинска детска градина ще бъде разкрита яслена група е въпрос на преценка на съответната институция.

Приложимата разпоредба на чл. 3, ал. 1 от Наредбата, даваща право на родителите да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждане, възпитание и обучение на децата им, изисква изпълнение на кумулативно дадени условия, посочени в т. 1-5, между които детето да е кандидатствало за прием в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето по ред определен от съответната община, детето не е прието поради липса на свободни места, и детето не е

записано в общинска детска ясла или яслена група на общинска или държавна детска градина. Релевантният юридически факт, елемент от фактическия състав на приложимата разпоредба на чл. 3, ал. 1, т. 1, който в процесния казус е налице, и който е отрицателна предпоставка за възникване правото за получаване на средства за компенсиране, е фактът на прием на детето в Общинска детска градина – ДГ 153 „Света Троица“, възрастова група 2021 г.

Действително, Наредбата не урежда прецизно случаите на неприемане на деца поради липса на места в общински детски ясли и яслени групи в общински и държавни детски градини, но тази хипотеза има смисъл само при осъществен прием на детето в съответната институция, който е допустим по ЗПУО и процедурите, уредени в актовете по чл. 59 от същия закон, защото само след като детето бъде прието по цитирания ред в общинската или държавна детска градина, същото има право и може да постъпи в детската градина или в яслена група на същата по см. на чл. 57, ал. 1 от ЗПУО и чл. 15, ал. 8- ал. 10 от наредбата на СОС.

Разпоредбата на чл. 57, ал. 2 от ЗПУО дава възможност по преценка на родителя (и /или при липса на яслена група в съответното населено място и при наличие на свободни места) детето да постъпи в детската градина и при навършени 2 години към началото на учебната година на постъпването, но тази възможност, осъществима само след възникване на юридическия факт на прием в детската градина, няма общо с евентуално волеизявление на родителя вече прието дете да не бъде записано в съответната ОДГ със или без яслена група. В допълнение, към датата на класирането (10.05.2024 г.) детето, родено на 12.03.2021 г. вече е навършило 3 години, съответно участието му в това класиране е било именно за прием в детска градина, съобразно изискването на чл. 57, ал. 1 от ЗПУО, а не за прием в ясла или детска градина с яслени групи, както твърди жалбоподателя. Различен прочит на материалноправната уредба предвид разпоредбата на чл. 60, ал. 3 от ЗПУО и целите на компенсационното производство, би имал за последица допускане на злоупотреба с право, отчитайки последиците от заетата вече бройка в детска градина относимо към другите деца, кандидатствали за класиране през учебна година 2023/2024 г., но неприети поради липса на свободни места.

След анализ на приетия доказателствен материал, съдът намира, че не е осъществен фактическият състав по чл. 3, ал. 1 от Наредбата за финансово компенсиране на родителя за допустимите разходи, пряко свързани с отглеждането и обучението на детето му. Както вече бе посочено, в конкретния случай се установява безспорно и недвусмислено липсата на предпоставките визирани в правната норма, свързани с изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите на родителите на С. Л. Г., която не е била приета в държавни или общински детски градини, поради липса на места за предучилищно образование в тях.

В заключение, настоящият съдебен състав приема, че с оглед събраните в хода на административното производство доказателства, изложените в оспорената заповед фактически и правни основания са надлежно аргументирани. Съображенията на административния орган обосновано са довели до формиране на крайния му извод, че в случая не е изпълнено условието на чл. 3, ал. 1 от Наредбата във вр. чл. 57, ал. 1 от ЗПУО, за периода 01.07.2024 г. – 31.08.2024 г. от учебната 2023/2024 година.

Във връзка с изложеното, отказът на кмета на Столична община, район "И." е законосъобразен административен акт и поради липсата на отменителните основания по чл. 146 АПК, следва да бъде потвърден.

Предвид изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК основателно се явява искането на ответника за присъждане на разноси. В негова полза следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ.

Воден от горното, Административен съд София град, 83 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. К. И.-Г. от [населено място] срещу № РИЛ24-РД09-306/20.09.2024 г. на кмета на район „И.“ – СО.

ОСЪЖДА Б. К. И.-Г., ЕГН [ЕГН] от [населено място],[жк][жилищен адрес] да заплати на основание чл.143, ал.3 АПК на Столична община сумата от 100 лева – юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: